

BESLUT

2018-10-01 Dnr: 18/00075

SAKEN

Lokala Nyheter Dalarna, SVT1, 2018-01-08, kl. 18.30, inslag om personrån; fråga om saklighet

BESLUT

Inslaget frias. Granskningsnämnden anser att det inte strider mot kravet på saklighet.

INSLAGET

Inslaget handlade om att antalet personrån i en svensk stad hade ökat. I inslaget intervjuades en boende i staden, en polis samt ett kommunalråd. Den sistnämnde sa bland annat att kommunen övervägde att ansöka om tillstånd för att sätta upp fler övervakningskameror i syfte att kunna identifiera gärningsmän.

Inledningsvis i inslaget sades bland annat följande av en reporter.

I torsdags mitt på dagen blev en kvinna omkulldragen på marken och bestulen på handväskan [...]. Tre mörkhyade män i sextonårsåldern är polisens signalement vid flera av rånen.

Litet senare i inslaget sades bland annat följande.

(Reporter) – Polisen vill nu att alla som sett något som kan sättas i samband med rånet ska höra av sig. (Polis) – Ja, vi har en ganska bra bild [...] om vilka det här rör sig om. Men vi behöver ett par pusselbitar till för att kunna lagföra dem för brotten.

ANMÄLAN

Anmälaren är kritisk till att det i inslaget sades att signalementet för rånarna var "tre mörkhyade män". Anmälaren anför att signalementet "mörkhyad" kan betyda vem som helst och inte på något sätt kommer leda till ett gripande av gärningsmännen. Anmälaren ifrågasätter syftet med att public service pekar ut en stor grupp människor.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Television (SVT) anser att inslaget överensstämmer med kravet på saklighet och anför i huvudsak följande.

Polisen var intresserad av att få in uppgifter från allmänheten. De gick därför ut med ett signalement som innehöll tre uppgifter: kön, uppskattad ålder och hudfärg. Eftersom flera av den senaste tidens rånoffer i den aktuella staden hade uppgett samma signalement framstod uppgifterna som relevanta för allmänheten och SVT, liksom andra medier, valde att använda polisens formuleringar. Efter sändningen konstaterade redaktionen att signalementet kunde uppfattas som alltför svepande till sin karaktär, även om uppgifterna i sig kunde vara korrekta. Redaktionen bedömde då att uppgifterna inte var nödvändiga för inslaget och valde därför att klippa bort polisens beskrivning av signalementet i de senare sändningarna denna dag.

AKTUELL BESTÄMMELSE

SVT ska utöva sändningsrätten sakligt och med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (13 § i sändningstillståndet). Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas. Ämnesval och framställning ska ta sikte på vad som är relevant och väsentligt.

TIDIGARE BESLUT

År 2011 prövade granskningsnämnden ett nyhetsinslag i *Mittnytt* där benämningarna "flykting" respektive "utländsk härkomst" användes för att referera till personer inblandade i ett gängbråk. I inslaget påpekades det även att de inblandade bodde på ett visst asylboende, ett boende som även visades i bild i inslaget. Enligt nämndens mening kunde det diskuteras om dessa uppgifter – om att de inblandade i bråket bodde på ett asylboende och att i stort sett samtliga inblandade i bråket var av utländsk härkomst – hade någon relevans för framställningen i inslaget i övrigt. Nämnden friade dock inslaget mot bakgrund av att SVT enligt rådande praxis måste ha stor frihet att själv bedöma värdet av olika nyheter och hur dessa ska presenteras (11/01357).

I ett kort nyhetsinslag i Östnytt, som nämnden prövade år 2013, sades bland annat följande.

Utredningen av Sveriges mest omskrivna boskapsstöld fortsätter och nu ska polacker som arbetade på gården förhöras om de 69 kor som försvann från Stjärnhov i Södermanland. Polisen hoppas med förhören få fram ytterligare uppgifter runt försvinnandet. Bonden själv misstänks fortfarande för bedrägeri.

Relevansen i uppgiften om nationaliteten på de som arbetade på gården kunde enligt nämnden ifrågasättas. Nämnden ansåg även att innehållet i inslaget kunde framstå som ett misstänkliggörande av de som tidigare arbetat på gården. Inslaget brast därför i förhållande till kravet på saklighet. Mot bakgrund av att det var ett kort nyhetstelegram, som enligt SVT var en del av en löpande nyhetsrapportering om den aktuella stölden, ansåg nämnden dock inte att bristen var så allvarlig att inslaget stred mot kravet på saklighet (13/00990).

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden konstaterar att reportern i inslaget återgav att polisens signalement på förövarna vid upprepade personrån i den aktuella staden var tre mörkhyade män i sextonårsåldern. Av nämndens praxis följer att SVT måste ha stor frihet att bedöma värdet av olika nyheter och hur dessa ska presenteras. Det framgick av inslaget att polisen ville att alla som sett något som kunde sättas i samband med ett av rånen skulle höra av sig. Uppgiften om polisens signalement får därmed anses ha relevans för framställningen i det aktuella inslaget. Det strider därför inte mot kravet på saklighet.

Detta beslut har fattats av Malin Bonthron, Clas Barkman, Berivan Yildiz, Staffan Dopping Bo-Erik Gyberg och Gunnar Springfeldt efter föredrag

	Gustav Aspengren
Malin Bonthron	
På granskningsnämndens vägnar	
Gustav Aspengren.	
Staffan Dopping, Bo-Erik Gyberg och C	Junnar Springfeldt efter foredragning

Originalhandlingen med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.